

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **07 «Управління і адміністрування»**

Код та найменування спеціальності **075 «Маркетинг»**

Освітньо-професійна програма **Маркетинг та Digital-комунікації**

Ступінь вищої освіти **бакалавр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **075 «Маркетинг»**

«03» березня 2024 протокол №5

1. Загальна інформація

Кафедра: [Маркетингу, підприємництва і торгівлі](#)
Викладач: **Значек Рафела Рафаелівна**, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі, кандидат технічних наук

[Профайл](#)

Контакти:
rafaehlab88@gmail.com,
048-712-41-03

Освітній компонент викладається на **3 курсі у 6 семестрі**

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 78

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Маркетинг інвестицій та біржова діяльність – це діяльності на світових фінансових ринках, освоєння методів аналізу фінансових ринків та вмінням ефективно користуватись біржовими інструментами, здатність приймати ефективні стратегічні рішення та прогнозувати тенденції і страхувати ризики на ринку.

Мета маркетингу інвестицій та біржової діяльності полягає у реалізації угод, укладених за межами національних кордонів, з метою задоволення потреб власних підприємств та бізнесу зарубіжжя.

Основним завданням вивчення дисципліни є надання студентам знань з організації біржової діяльності; набуття практичних навичок з: організації торгівлі на біржі товарами, цінними паперами, валютою; організації взаємовідносин з брокерськими конторами; використання біржової інформації для організації високоефективного виробництва та збуту сільськогосподарської продукції.

3. Мета освітнього компоненту

Метою освітнього компоненту є формування комплексу теоретичних знань і практичних вмінь, навичок щодо управління біржовими контрактами, організувати активну діяльність з максимально можливою ефективністю в усіх галузях і сферах народногосподарського комплексу, пов'язаних з біржовою діяльністю на основі координації і економії витрат руху МТР в часі і просторі; широко використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід управління біржовими контрактами.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати :

- основи теорії управління біржею;
- зміст і концепцію біржі;
- основні форми біржових контрактів;
- методи оцінки ефективності на всіх етапах процесу підготовки, формування, вибору і реалізації методів управління біржовими контрактами;

вміти :

- використовувати базовий алгоритм вироблення, підготовки, прийняття, контроль над реалізацією і оцінки управління біржовими контрактами у практичній діяльності;
- творчо застосовувати одержані знання і практичні навички у нестандартних змінних ситуаціях;
- аналізувати існуючі ситуації і положення посередників на біржі;
- виявляти проблеми й обґрунтовувати постановку мети членів біржі;

- вирішувати виявлені проблеми і вибрати найбільш ефективні варіанти їхніх рішень.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг»](#) та освітньо-професійній програмі [«Маркетинг та digital-комунікації»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК8 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного та методичного інструментарію.

ПРН8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

ПРН14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Сутність біржової діяльності			
1	Історія розвитку та сучасний стан біржової торгівлі. Еволюція оптової торгівлі. Етапи розвитку біржової торгівлі за рубежом. Сучасний стан світового біржового ринку. Становлення і розвиток біржового ринку в Україні	2	0,5

2	Регулювання біржової діяльності. Загальна характеристика законодавчо-правового поля, що регулює біржову діяльність. Регулювання біржової діяльності в США. Регулювання біржової діяльності в Україні. Оподаткування біржової діяльності.	2	0,5
3	Товарна біржа як елемент інфраструктури ринку. Класифікація бірж та їх функції. Організаційно - правові засади діяльності товарної біржі. Структура управління біржею та її органи.	2	0,5
4	Біржові товари та їх види. Характеристика та класифікація біржових товарів. Речові біржові товари. Фінансові інструменти. Методика подання інформації про біржові товари в спеціалізованих виданнях.	2	0,5
5	Біржові угоди. Характеристика біржового товару. Біржова угода: ознаки, сутність, зміст, класифікація. Угоди з реальним товаром. Ф'ючерсні угоди. Опціонні угоди. Хеджування угод на біржовому ринку. Фінансові розрахунки ф'ючерсної торгівлі	2	1
6	Штрихове кодування. Особливості штрихових кодів. Найбільш популярні двовимірні штрихові коди. Тривимірний штриховий код.	2	1
7	Брокерська діяльність. Брокерська фірма, роль і місце в біржовій діяльності. Види брокерських угод. Винагорода за брокерську діяльність та ефективність її здійснення.	2	1
8	Економічний механізм біржової торгівлі. Спекулятивні операції на біржах. Стратегія і практика спекулятивних операцій. Кліринг і розрахунки на біржовому.	2	1
Разом за ОК:		16	6

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія розвитку біржової торгівлі та її сучасні тенденції	2	0,5
2	Ф'ючерсний контракт	2	0,5
3	Хеджування	2	1
4	Опціонні угоди	2	1
5	Операції спреду на ф'ючерсних ринках	2	1
6	Біржові операції з цінними паперами	2	1
7	Брокерська фірма та її місце на біржі	2	1
Всього за ОК:		14	6

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Написання реферату та виступ з презентацією на наступні теми: 1. Предмет, методи і завдання курсу. Організаційно-економічні основи біржової діяльності 2. Виникнення та розвиток біржової діяльності в Україні 3. Законодавчо-правове регулювання біржової діяльності 4. Роль і місце біржової торгівлі у формуванні аграрного ринку 5. Біржові товари та їх види 6. Організаційно-правові основи створення та функціонування бірж 7. Організація і технологія біржової торгівлі 8. Організація брокерської діяльності 9. Біржові угоди та їх види		

10. Економічний механізм біржової торгівлі		
Всього за ОК:	60	78

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;*
- *виконання і захист практичних робіт і завдань до самостійної роботи;*
- *усне опитування за окремими темами;*
- *модульна контрольна робота;*

Підсумковий контроль – **диференційований залік.**

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовий модуль 1 – Сутність біржової діяльності		
Лекційний курс *	22	22
Практичні роботи*	28	18
Самостійна робота*	20	30
Тестування в межах модульного контролю*	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи під час лекційного курсу

Бали	Критерії оцінювання	Оцінка
20-22	Здобувач відвідував 90-100 % лекційних занять, надавав повні та обґрунтовані відповіді на питання лектора стосовно аспектів лекції, що вимагають знань з базових дисциплін або попередніх тем під час експрес-опитування, брав активну за власною ініціативою участь у дискусії під час лекції з проблемних аспектів теми лекції, ставив проблемні запитання, брав участь в обґрунтовуванні висновків-резюме за підсумками розгляду теми лекції чи окремих питань	відмінно
16-19	Здобувач відвідував 80-90 % лекційних занять, надавав вірні відповіді на питання лектора стосовно аспектів лекції, що вимагають знань з базових дисциплін, брав участь у дискусії під час лекції з проблемних аспектів теми лекції, ставив уточнюючі запитання за підсумками прослуханої лекції	дуже добре
10-15	Здобувач відвідував 60-80 % лекційних занять, надавав достатньо вірні відповіді на питання лектора стосовно аспектів лекції, що вимагають знань з базових дисциплін, періодично брав участь у дискусії під час лекції з проблемних аспектів теми лекції, ставив уточнюючі запитання за підсумками прослуханої лекції	добре

5-9	Здобувач відвідував не менше 50 % лекційних занять, надавав достатні, але не обґрунтовані відповіді на питання лектора стосовно аспектів лекції, що вимагають знань з базових дисциплін, періодично брав участь у дискусії під час лекції з проблемних аспектів теми лекції	достатньо
0-4	Здобувач відвідував не більше 50% лекційних занять, не брав участі в експрес-опитуваннях щодо базових аспектів теми лекції та не брав участі у дискусіях з проблемних аспектів лекції	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї практичної роботи – денна форма навчання – 7 практичних робіт)

4,0 – 3,7 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
3,6 - 3,3 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
3,2 – 2,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,8 – 1,6 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
1,5 – 0 балів	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї практичної роботи – заочна форма навчання – 6 практичних робіт)

3,0 – 2,5 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
2,4 - 2,1 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
2,0 – 1,7 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
1,6 – 1,0 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0,9 – 0 балів	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання однієї самостійної роботи – денна форма навчання)

20,0 – 17,0 балів	<i>Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
16,9 - 13,0 балів	<i>Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
12,9 – 10,0 балів	<i>Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
9,9 – 7,0 балів	<i>Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
6,9 – 0 балів	<i>Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання однієї самостійної роботи – заочна форма навчання)

30,0 – 24,9 балів	<i>Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
24,8 - 20,9 балів	<i>Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре

19,8 – 16,9 балів	<i>Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
16,8 – 12,9 балів	<i>Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
11,8 – 0 балів	<i>Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування (в межах модульного контролю)

30,0-25,0	<i>100 - 81 % правильних відповідей</i>	відмінно
24,0 -20,0	<i>80 – 64 % правильних відповідей</i>	дуже добре
19,0 – 17,0	<i>63 – 55 % правильних відповідей</i>	добре
16,0 – 13,0	<i>54 – 43 % правильних відповідей</i>	достатньо
12 – 0	<i>42 – 0 % правильних відповідей</i>	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування)*

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Маркетинг, підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку [Текст]: кол. монографія / відп. ред. М. Р. Мардар; відп. секретар О. В. Євтушок; Одес. нац. акад. харч. технологій, Каф. маркетингу, підприємництва і торгівлі. – Одеса: Лерадрук, 2020. – 757 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1626597>

2. Кордзая Н.Р. Основи інтернет-маркетингу [Текст]: навч. посіб. Ч. 1 – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 184 с.

<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnrv.BibRecord.166974>

3. Бородкіна І. Л., Бородкін Г.О. Web-технології та Web-дизайн: застосування мови HTML для створення електронних ресурсів [Текст]: навч. посіб.; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ: Ліра-К, 2020. – 212 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1625020>

4. Мальська М. П., Кізіма В. Л., Жук І.З. Управління сферою готельного господарства: теорія та практика [Текст]: підручник; Львів. нац. ун-т ім. Франка. – Київ: ЦУЛ, 2021. – 336 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1736473>

5. Сенишин О. С., Кривешко О.В. Маркетинг [Електронний ресурс]: навч. посіб.; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2020. – 347 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1805993>

6. Ларіна Я.С., Бабічева О.І., Забуранна Л.В. та ін. Маркетинг міжнародного туризму [Текст] : навч. посіб.; за ред. Я. С. Ларіної. – Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2019. – 412 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1663492>

7. Кордзая Н. Р. Конспект лекцій "Інтернет-маркетинг" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 075 "Маркетинг" 076 "Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність"; відп. за вип. В. В. Лагодієнко; Каф. маркетингу, підприємництва та торгівлі. – Одеса: ОНАХТ, 2020. – Електрон. текст. дані: 30 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1671508>

8. Лозовська Г. М., Значек Р.Р. Конспект лекцій з курсу "Маркетинг послуг" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 075 "Маркетинг" ден. та заоч. форми навчання; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу, п.і. торгівлі. – Одеса: ОНАХТ, 2022. – Електрон. текст. дані: 68 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1731263>

Додаткова:

1. Іванечко Н. Р., Процишин Ю.Т., Никитишин Т.В. Цифрові технології в роздрібній торгівлі: зарубіжний та Український досвід [Текст] // Економіка харчової промисловості: наук. журн. – 2020. – Т. 12, № 1. – С. 77-85

2. Іванченкова Л. В., В. Ю. Скляр. Конспект лекцій з дисципліни "Бізнес планування в сфері гостинності" [Електронний ресурс] : для магістрів за спец. 241 "Готельно-ресторанна справа"; відп. за вип. А. К. Д'яконова; Каф. готельно-ресторанного бізнесу. – Одеса: ОНАХТ, 2020. – Електрон. текст. дані: 29 с.

3. Мунтян І. В., Євтушок О.В., Гнатовська Д.О. Соціальна реклама в Україні: сучасні реалії та перспективи розвитку [Текст] // Економіка харчової промисловості. – 2020. – т. 12, № 2. – С. 55-61.

4. Нікішина О. В., Тараканов М. Л. Маркетинговий вимір механізмів логістичної взаємодії у ланцюгах товарних ринків // Економіка харчової промисловості: наук. журн. – 2021. – Т. 13, № 2. – С. 39-49.

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#) , [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Рафаела ЗНАЧЕК

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри_____

Протокол від «24»012024 р. №7

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Володимир ЛАГОДІЄНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП *Маркетинг та Digital-комунікації*
доцент, кафедра МПіТ

/ПІДПИСАНО/

Рафаела ЗНАЧЕК